

Синій Птах із золотими крилами.

I

Життя в країні жита і миру текло у звичному руслі. Дорослі ходили на роботу, діти в школу. Люди раділи життю та будували плани на майбутнє. Катрусина сім'я кілька років тому переїхала у будинок неподалік Снігурового лісу. Ліс так називали, бо за легендою тут жили казкові птахи: білі з червоною грудкою, схожі на снігурів. Кажуть, що птахи ці мали якісь дивовижні властивості, але які ніхто не знав.

Одного ранку сталося непередбачуване. Взимку сонце любить довше поспати, тому було ще зовсім темно. Катрусю розбудили чийсь голоси, її старші братики теж прокинулися від шуму. Діти усі разом вибігли в коридор.

В коридорі було повно людей. Тато заносив в дім сумки, мама допомагала неочікуваним гостям зняти верхній одяг. Це були друзі сім'ї, що живуть у сусідньому містечку, якраз за чарівним лісом.

«Льова!», – вигук захоплення, що вирвався з вуст маленької господині, здалося, просто впав на підлогу, збитий Льовиними слізьми. Він плакав тихо, без крику і схлипування. «Довго плаче, аж шия мокра ...», – подумала Катя, побачивши, що краплинки сліз намочили піжамку, поверх якої була одягнена куртка. «І очі червоні... У піжамі і в куртці... Може йому холодно?», – роїлися думки у дитячій голівці. «Напевно він спав, не захотів прокидатися і заплакав, коли мама на нього сонного одягнула куртку, щоб їхати до нас. Але чому вони так рано?...», – роздум малої кмітливих обірвався, коли її погляд перейшов на незнайомого хлопчика, якому на вигляд було років дванадцять, як і старшому братику Катрусі.

Побачивши незнайомця, дівчинка і сама трохи злякалася, щоб заспокоїтися вона залізла до мами на руці. Хлопець стояв біля дверей, відчувалося, що йому не затишно, вночі у чужому домі, без батьків. А ще маленька помітила, що мама її друга і його старша сестричка теж стривожені чимось.

«Це наш сусід», – сказала Льовина мама, погладивши по спині хлопчика. «І мій однокласник», – додала Льовина сестра. «Почувайся як вдома, не соромся запитувати, якщо тобі щось знадобиться, будемо раді допомогти», – промовила Катрусина мама, завершуючи маленьке знайомство.

Лише через годину після приїзду гостей прокинулося сонце, відкинуло свою рожеву ковдру, щоб піднятися, причепуритися і розпочати новий день.

Зимовий ранок чомусь нас не дивує, може тому, що його вдається частіше бачити, бо сонце з'являється на небі досить пізно. А от якщо пощастить влітку прокинутися рано вдосвіта, то Ви побачите, як набігає світанкова хвиля розфарбовуючи ліс у червоний, рожевий, жовтий кольори. Як хтось чарівний розсипає вночі на трави і дерева діаманти роси, і як дивовижно вони виблискують, знайдені сонячними променями.

От і зараз пригорнувшись до матері, дівчинка згадувала, як кілька разів прокидалася вдосвіта, щоб сходити до лісу по гриби разом з батьками і братиками. Не зважаючи на свій надто юний, як для грибника, вік, дівчинка навіть знаходила по кілька «красноголовців» і «бабок». Так весело їй було, коли хтось називав гриб «бабкою», що кожного разу мала сміялася. «Уявляєш, бабка сіла на бабку», – розповідала вона бабусі і заливалася сміхом.

Це було знайомство ще з одним новим світом, сповненим казкової чарівності, відмінним від вже звичного їй світу мегаполісу, в якому вона народилася. Вона вдихала аромати природи, збирала з братами квіти для мами, дивилася, як лазерні мечі сонця пронизують крони дерев і, увійшовши в землю, напувають її своїм світлом, і відчувала, що і її сердечко наповнюється чимось теплим і радісним. Мала дослідниця сподівалася, що колись саме на світанку вона побачить дивовижних птахів, про яких розповідала легенда Снігурового лісу.

Льова почав трохи заспокоюватися. Старші діти теж роззнайомилися і щось пошепки обговорювали. «У нас все горіло навкруги, люди кричали, бігли кудись, так страшно було...», – прошепотів Льова. «Іди покажу», – розповідаючи далі, він взяв подругу за руку і впевнено повів до вікна. «Бачиш, як горить, навіть тут видно!», – ці слова звучали якимось по-геройськи, ніби виправдовуючи «нічні» сльози.

Червона заграва виднілася за лісом. Небо дійсно було багряним, комусь могло здатися, що це сходить сонце. Але Катруся знала напевне, воно сходить з іншого боку. Взимку, по дорозі до садочку допитлива мала дуже любила спостерігати світанок. А сьогодні все було інакше. Чорне павутиння диму над загравою заплітало небо. Неначе ніч передумала йти, і наказала злим павукам-чарівникам сплести чорне павутиння, щоб закрити ним увесь небокрай.

II

Приїхала мама сусідського хлопчика, вона була у забрудненому одязі, волосся і обличчя все в пилюці і тримтіла ніби від холоду, хоча в домі було тепло. Катруся дивилася на незнайому тьотю і думала: «Де це вона так «запацьоралася» і «замурзалася?», – так завжди говорила Катрусі бабуся, коли та бруднилася. Катрусина мама запропонувала жінці прийняти душ, дала чистий одяг. Потім усі снідали, дорослі пили каву.

«Велике вогняне яйце впало на наше містечко, почалася пожежа. Лише дим і полум'я, було важко дихати... бігли хто куди. А їм взагалі...», – Льовина мама кивнула у бік сусідів, – «...у подвір'я прилетіло!», – вона обійняла їх обох за плечі, – «Їм нікуди йти...».

«Залишайтеся у нас скільки потрібно. Головне, що всі живі! Щось вигадаємо, все владнається...», – намагався заспокоїти схвильованих жінок тато. Мама хлопчика притиснула сина до себе ближче, і відвернула голову, щоб не видно було, як вона плаче.

Катрусі майже чотири роки, і, як усі діти, вона любить бігати і стрибати, їздити на самокаті, гратися з ляльками, складати конструктори, командувати старшими братами. Вона щиро радіє, коли вони беруть її у свою чоловічу

компанію, і заважає їм, коли вони цього не роблять. А ще вона довго може сидіти за складанням великих, вже зовсім не дитячих пазлів. Льові майже п'ять і він теж поділяє це особливе Катрусине захоплення.

Катруся підбігла до кухні, щоб попросити мамусю дістати велику коробку з пазлами, але зупинилася почувши розмову: «Не всі! Не всі живі!», – говорила мама сусідського хлопчика, – «Коли пролунав перший вибух ми вибігли, я Сашу посадила в машину», – говорила вона про сина, – «а сама побігла допомогти сусідці, у нас дім на дві родини... був.., а у неї син інвалід, ніч же, а з ним знаєш як, треба підняти з ліжка, посадити в крісло каталку. Ну все таке...», вона закрила обличчя рукою, – «Не встигла я... завалило їх... а якби встигла, то і мене... розумієш...», вже ледь вимовляючи слова говорила жінка крізь сльози. «Ми шукали, викликали рятувальників, швидка приїхала, Марічка загинула... і Ростик теж!.. Їх треба поховати...». Усі мовчали, тато кілька разів кивнув головою, даючи зрозуміти, що він допоможе, вона продовжила: «Медики забрали тіла, а коли можна буде... невідомо... треба родичів знайти. Господи, як Саші сказати, що Ростика немає?..», – голос жінки обірвався, вона побачила зосереджене обличчя Катрусі, що зазірала в кімнату. «А хто такий Ростик?», – не стрималася від запитання маленька. «Один дуже хороший хлопчик, я потім тобі розповім», лагідно відповіла мама, зазираючи в очі донці, ніби видивляючись чи не заховався там страх.

III

Мама дістала яскраву коробку з пазлами, і за мить, малеча із задоволенням збирала казкову картинку, і ніби забула про те, що сталося вночі. Та час від часу, до них долітали уривки розмови, що заставляли маленькі полохливі сердечка битися частіше: «А що далі?.. Вони прилетять! Ще одну таку ніч я не витримаю!.. А вони прилетять, я знаю! У мене серце холоне від однієї лише думки, що я побачу цих чудовиськ знову. Потрібно рятувати дітей!».

Ввечері усі разом вечеряли та пили чай, голоси батьків залишалися тривожними. Та як молодші господарі зраділи, коли дізналися, що гості залишаються з ночівлею! «Аби усім місця вистачило», – хвилювалася мама, – «Бачу комусь із хлопців доведеться спати на підлозі». Але для хлопців це була романтика – усім разом ночувати, поспати на підлозі і тихенько розмовляти до півночі! Лише мами були якимись іншими, очі не сяяли радістю, як зазвичай, а були сумними і стурбованими. Катруся помітила, що мама весь час тримає тата за руку і то стискає, то гладить її. Тато довго щось складав у рюкзак і давав якісь настанови, заспокоював маму, але вона постійно витирала сльози, що наворачалися їй на очі.

Прокинулися юні бешкетники рано. На столі стояли чашки з-під кави, тато пішов з дому, коли ще світало, а мами готували сніданок. Діти вмилися, почистили зубки, поснідали і почали планувати день. Хотіли піти до лісу, де вони раніше змайстрували собі будиночок, пограти в схованки чи побігати в квача. У розпорядженні була купа ідей разом з велосипедами, м'ячами,

сосновими шишками та хтозна чим ще. Активне обговорення супроводжувалося дитячим сміхом.

Аж раптом, щось загуло, загуркотіло, небо потемніло, здавалося, насувалася велика хмара. Усі підбігли до вікон. Дійсно, щось велике і темне сунулося здаля. Та це була не хмара, а згряя моторошних птахів, що, мов демони, намагалися огорнути тінями чарівний ліс. Щось так «бахнуло», аж дім «підскочив», кімната на мить залилася яскравим світлом, усі поприсідали та позаплющували очі, а потім знову стало похмуро і сіро.

Дитячі і дорослі серця «калаталися» од страху, та цікавість не відпускала, вони продовжили спостерігати. «Подивіться, подивіться!», – закричала Катруся показуючи пальчиком не на зграю, а вгору над будинком. «Великий синій птах із золотими крилами! Такий красивий! Ми такого ніколи не бачили!», – наперебій кричали хлопці і дівчата. Птах підлетів зовсім близько до дому, ніби щось хотів сказати, зробив коло, а потім стрілою полетів назустріч темній зграї. Він летів низько, понад самими верхівками дерев. Та за якусь мить набрав висоту і влетів у вороже крилате військо, розірвавши його навпіл наче чорне простирadlo. «Він хоче з ними боротися! Один! Точнісінько вам кажу, він буде битися! Один проти всіх!», – захлинаючись від хвилювання говорили діти.

Почалася битва! Нерівна і страшна, криваві сірі хижаки намагалися налетіти на птаха, вони клювали та били його крилами. А він, розкидаючи їх, стрілою летів високо в небо, а потім блискавкою бив у середину зграї. Від його ударів згряя розліталася, а на землю падали – двоголові демони, вкриті сірим пір'ям. Двоголові сірі орли, про них Катруся чула, але сьогодні побачила вперше.

«Ми принесемо вогняні яйця, які сплять тут все – ваш ліс, місто! Сплять усю вашу країну!», – розносилися над лісом погрози бридких жакливих монстрів. Аж ось чорний двоголовий генерал дав команду сірим потворам злетітися до нього. Неначе рій велетенських шершнів вони висіли в небі, а потім поволі сіра пляма зникла вдалині. А Синій птах спустився нижче і непомітно розтанув за верхівками дерев.

Діти висипали на вулицю. «Ви бачили?» «Він десь тут, точно, він напевне відпочиває на одному із дерев, неподалік дому!». Як же кортіло побачити Синього птаха із золотими крилами поближче, роздивитися його, познайомитися.

Аж тут із лісу вийшов тато: «Агов, дівчата, чого повибігали? Бачили, яка чорна нечисть літає?», – сказав він втомлено, а потім, присівши на ганок, попросив склянку води і додав: «Краще з дому не виходити! Ця гидота вогняних яєць наховала у лісі, вони можуть вибухнути в будь-який момент, дуже небезпечно!»

Налякані дитячі душі ще довго не могли заснути, а з кімнати чувся їхній збентежених шепіт. Дорослі теж до пізньої ночі обговорювали події цього напруженого і страшного дня. Льовина мама щось постійно дивилася чи шукала в інтернеті, з кимось говорила по телефону.

Зранку у вікна зазирнуло яскраве сонце, воно пестило своїм промінням усе навкруги, ніби заспокоювало і запевняло, що все позаду. Так хотілося погуляти на вулиці, так хотілося вірити, що двоголові чудовиська більше не з'являться у Снігуровому лісі, що більше не буде ніяких вогняних яєць.

«Ранкова водичка швидко розбудить наші личка», – щебетала Катя, забігаючи до ванної кімнати. Перший теплий весняний день, небо синім потоком лилося в очі, і наповнювало серце світлим і приємним відчуттям. Тато з самого ранку поїхав, напевно, на роботу. Діти сподівалися отримати від матусь дозвіл погуляти на вулиці. Але натомість на юну когорту друзів чекало повідомлення про від'їзд гостей.

Незадоволений Льова кинув на підлогу іграшку, і здалося, що саме вона, впавши дотолу, розбила усі дитячі плани. Речі вже були в багажнику. «Ми їдемо, подумайте ще раз, може ви теж з нами? День в дорозі і ми будемо в безпеці!». Старші діти прощалися, записували телефони, домовлялися, як триматимуть зв'язок. Льовина мама цілувала його вологі щічки: «Обіймай Катрусю, прощайся, нам потрібно рушати, але ми обов'язково побачимося. Обов'язково, обіцяю!», – промовляла вона тремтливо.

Як сумно стало Катрусі, вона чомусь відчула, що друзі їдуть надовго, а може вони більше і не побачаться... ніколи... Щось стислося у неї в грудях і вона не змогла стримати сліз і, як за звичай, коли їй було лячно чи сумно, залізла до мами на руці.

Проводи були короткими. Обійнялися, побажали одне одному миру. Яким всеосяжним і надважливим, таким по новому зрозумілим стало це слово.

Машина з двома жінками та трьома дітками рушила на зустріч новому життю. Яким воно буде ніхто не знав. З болючим серцем і сльозами, вони залишали рідний дім, зруйнований темними силами. Попереду була лякаюча невідомість, але ще більш лякаюча реальність штовхала їх у дорогу.

Хотілося хоч трошки побути на вулиці. Мама дозволила пограти у подвір'ї і сама залишалася поруч. Але гра не йшла, бо сум і страх чаївся у дитячих серцях.

«А куди Льова поїхав? Далеко?», – запитала Катя. «Дуже далеко, доця», – відповіла мама. «Дуже-дуже далеко?», – допитувалася мала. «Дуже... в іншу країну... бережи їх, Господи. До швидкого повернення...», – протягуючи кожне слово, говорила жінка, дивлячись на своїх ангелочків крізь світлі сонячні промені. А потім, ніби прокинувшись, швидко відкрила коробку, у якій лежала різнокольорова крейда і, усміхаючись, простягнула її дітям: «Ну що, руки не мерзнуть? Можна і помалювати». Юні художники кинулися на перебії щось малювати на асфальтованій доріжці перед будинком. За чверть години доріжка перетворилася на казковий сад, де вирости яскраві чудернацькі крейдові квіти, а прикривав їх своїми золотавими крилами Синій птах.

Мама милувалася дитячою забавою, але коли сонце зазирало їй в очі, здавалося, що хтось поклав туди маленькі діамантики, що сяяли так само, як ті, що у лісі на світанку.

Але знову раптово здалеку почулося гудіння, що швидко наближалось. Небо на горизонті стало зовсім сірим. Мама миттєво забрала дітей в дім. Гул насувався все швидше, він був уже зовсім близько, сонце зникло, темрява огорнула все навколо. Дім здавався пустою. В коридорі у стіні була ніша, у

ніші стояла шафа, це місце видавалося безпечним, тому мама витягла із шафи речі, а натомість поклала там подушки і облаштувала схованку для діток. Сама ж вмостилися поруч на підлозі, сівши на ковдру.

Шурхотіння крил долітало знадвору та ще якийсь інший шум стукав у вікна дому. Усім було моторошно, напало оціпеніння, було важко рухатися і говорити. Кілька хвилин сім'я просиділа в абсолютному мовчанні. Маленька Катруся першою порушила мовчанку: «Гарна у нас схованка, як ляльковий будиночок!», – але всі продовжували мовчати. «Не бійтеся, Птах із золотими крилами прилетить і розжене цю сіру хмару! Просто нам тут не видно!», – вона сказала це так безпосередньо і щиро, що враз захотілося підбігти до вікна і подивитися, чи прилетів Синій птах? Але оціпеніння не проходило.

«Сидіть тут тихо, я... гляну у вікно... за мною ніхто не йде, зрозуміло?», – через кілька хвилин мовчання сказала мама строго і лагідно водночас. У щілину крізь жалюзі мама бачила страшну картину бою. Так, це знову були двоголові орли, вони принесли із собою багато вогняних яєць і від самого небокраю вогонь насувався на все живе, горіло містечко, горіло поле, горів ліс, здавалося, що і небо зайнялося.

Синій Птах із золотими крилами був тут! Він був не один, а зі своїми побратимами! Вони мужньо боролися із чорно-сірою навалою, відганяли її назад, крилами збивали вогонь з дерев, хапали тих, хто потрапив у пастку вогню і виносили їх на галявини.

Аж ось на підмогу золотокрилим птахам, як із під землі, з'явилися зграйки білих маленьких пташечок із червоними грудками. Ці маленькі пташечки підлітали до палаючого дерева вибудовувалися в коло і починали кружляти, і у середині кола вогонь швидко згасав. Бій тривав довго, втрати були великими з обох сторін. Та маленькі білі пташечки приносили у клювах живу воду, що творила дива, воскрешаючи золотокрилих воїнів. Білі крилаті медики-чудотворці підлітали до постраждалих звірів і теж кружляли над ними. За мить гоїлися рани, і сходили опіки.

Мама повернулася до схованки і, наче страшну фантастичну казку, розповіла про все, що бачила: і про цілу зграю дивовижних синіх птахів із золотими крилами, і про маленьких птахів лікарів-чудотворців, про двоголових орлів, яких була тьма тьмуца. «Добро переможе! Ось побачите! Добро переможе!», – запевняла вона, захищаючись від власного хвилювання. Орли близько підлітали до дому, стукали у вікна, кидали каміння. Поблизу впало вогняне яйце, весь дім задрижав, як іграшка в руках розлюченого велетня, і залився таким яскравим світлом, яке, здавалося, випалить очі! Вогонь підступав все ближче...

Матуся стояла на колінах у коридорі і читала молитви, а діти слово у слово повторювали за нею. Скільки це тривало сказати важко, їм здавалося, що пройшов вік...

V

Три дні і три ночі тривав бій добра і зла! Вибухи, що здригали та підкидали дім, спалахи, гуркіт та гудіння, яке, здавалося, зірве дах! Три дні і три ночі діти з мамою просиділи у схованці, тато не повертався... було

невимовно страшно... Вони молилися вголос, або кожен сам собі вів щиру і пронизану гострим болем розмову з Господом. Це були глибокі сповіді, яким дивувалися ангели.

Бій забрав більше половини сірих птахів. Їхній генерал сидів на вершині дерева і споглядав, він нервувався і кричав, розмахував крилами та бив своїх офіцерів. На третій день безжальної боротьби сили почали полишати і наших крилатих воїнів. Настала якась лякаючи тиша.

«Що там, невже скінчилося?..», – лунало в голові. Всі переглянулися, мама мовчки поповзла до позавішуваних вікон. Вона озирнулася, щось сказати дітям, та вони вже були поруч, кожен намагалася знайти щілину та крізь неї, припавши до скла, розгледіти, що саме коїться у казковому лісі.

На кілька хвилин бій припинився. Та потім сталося щось дивовижне. Наші крилаті ангели вишикувалися у шеренгу по черзі: спочатку один синій птах із золотими крилами, за ним два білих маленьких птаха з червоною грудкою, потім знову синій птах і знову два білих, знову синій і так далі.

Посередині був той самий Синій Птах із золотими крилами, якого вони бачили вчора, такий красивий і мужній! Саме він першим злетів у повітря, а за ним всі інші вибудувалися клином. Різнобарвні яскраві птахи стрімко летіли вперед, і ворог скупчився, щоб протистояти удару, але в якусь мить здалося, що ватажок нашої зграї передумав і почав знижувати швидкість.

«Подивіться, крило, воно червоне!..», – зашепотіла злякано Катруся. «Господи, він поранений», – зойкнула мама.

«Ага, злякалися! Отакої! Хе-хе-хе!», – почувся регіт двоголового генерала.

Дійсно поранений Синій птах та птахи, що летіли в центрі, зменшили швидкість, але ті, що летіли з країв, навпаки її збільшили. Клин блискавично перетворився на півколо, яке так само швидко змінювалося.

Ворог не очікував такого розвитку подій, адже яскраві птахи-бранці облетіли його з боків і замкнули коло, і за кілька миттєвостей, уся ворожа зграя опинилася у кільці. Утримуючи його, захисники Снігурового лісу продовжували летіти, доки не почався сильний вітер, а з небес у середину цього кільця спустився торнадо. Він закрутив ворога у страшну круговерть.

Нестримний і необережний танок природи розширював своє коло з кожною секундою, вже здавалося неможливим втримати його, кілька птахів-захисників не втрималися і жахаючий потік теж засмоктав їх. Але в одну мить, чітко, як за наказом, кожен птах-бранець крутнувся і пташиний вихор почав рухатися в інший бік.

«Чи вистачить їм сил?.. А що робити, якщо?.. Господи, допоможи! Страшно...», – штовхалися у голові думки. Від цього лякаючого танку смерті, кров холола у венах, а вони летіли і летіли...

Страшний вихор звузився, відірвався від землі, потім піднявся високо-високо і розтанув у височині. Яскраве світло залило усе навколо – це на небі засяяло сонце, і згадки не залишило про торнадо чи якісь хмари.

На галявині сиділа зграя синіх птахів із золотими крилами. Вони були втомлені, пір'я бруднилося кров'ю і своєю, і ворожою. Жива вода закінчилася, а щоб принести нову потрібно було три дні льоту. Білі птахи відправилися у подорож.

Багато потрібно живої води, багато крові пролилося. Боротьба зі злом ще триватиме...

Хотілося дихати на повні груди. Діти визирнули на вулицю та з криком: «Тато!», – вибігли з дому. На зустріч їм, трохи накульгуючи та тримаючи одну руку за спиною, йшов їх рідний татусь. Мама кинулася йому на шию, а діти – обіймати. Коли старший син торкнувся татової руки, той здригнувся. Хлопчик помітив, що на асфальті були краплі крові, кров була і на батьківському рукаві... Він підвів очі і запитання завмерло на вустах.

«Тато, тут таке було, тут таке було!», - кричав у цю мить молодший син. Катруся вже сиділа на руках і, витягнувши з татового волосся золоту пир'їнку, з гордістю сказала: «Він і так усе знає! Хай краще він нам тепер розкаже, як усе було!» Вона притислася до тата і мами, обійнявши обох за шиї.

Хлопці розгублено дивилися на батьків і молодшу сестричку, ще мить стояли зачаровані, а потім знову кинулися в обійми зі словами: «Наш тато герой!».

Сльози котилися по щоках, ніхто їх не соромився і не витирав, це були сльози радості і болю, сльози любові, гордості і вдячності.

Сьогодні над містом звучали дзвони! Вже не вибухи розривали тишу, а дзвеніла радісна звістка про першу перемогу добра над злом у цій страшній і зовсім не казковій війні!